

Nro. 17.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Kelt Bétsben Augusztusnak 28-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Francia Respublika.

Augustus' 10-dik napjáig még semmi tudóság nem ment Párisba Bonaparte fő Vezérről, és a' Kormányá alatt lévő Tuloni flottáról. A' Directorium is semmi jelentést nem tetetett még ekkorig közenségekre róla. Mindazáltal egész Páris várasa abban az értelemben nagyon felőle, hogy ő flottájának egy részével Syriában az *Alexandrettei* kikötő helyben, a' másikkal pedig Alexandriába fog bé menni, 's ott a' Izárazra ki szállani. (Egy 23-ik *Juliusi Konstantzinapolyi*, és egy 15-ik *Augusztusi Párisi* levelek mint bizonyosan megtörtént dolgot, úgy adják azt elő, hogy *Julius* 8-ik napján Alexandriába szállott volna ki Bonaparte Fr. vezér.)

R

Az úgy nevezett Angliai Fr. ármádiának nagy része a' Rénus mellyékére és Olasz Országba parantsoltatott marsirozni. A' Rénus jobb partyára által költözött Fr. ármádia *Giefesen* környékére szállott táborba; oda küldetett az az 500 szekérből álló artilleria is, a' melly Majus hólnapjától fogva *Clivianak Bedbur* nevezetű klastromja mellett nyugodott. Ha igaz, a' mit a' Brüsszeli levelek hirdetnek, hogy t. i. egynehány 1000 főből álló egyesült Anglus - Orosz sereg szállott volna ki *Ostende* mellett, úgy gondoljuk, hogy ezek a' Rénus vidékére marsirozott Francia seregek, ismét vissza fognak A. Belgiomba sétálni.

Az Anglusok által el fogattatott General *Baraguey d'Hilliers* Augulus 9-dikén érkezett meg Párisba. Tagadja, hogy a' *Sensible* fregat, igen rövid ellenállás után adta volna meg magát az Anglusoknak, azt mindazáltal meg vallyá, hogy azon fregatnak kapitánya nem bir annyi talentommal, a' menynyi egy jó hajós kapitánynak kellene lenni. Azt is beszéltette; hogy ambár 40, 18 fontos agyui voltak az Angliai fregatnak, a' Francia fregatnak pedig csak 28 — 12 fontos; még is mindazáltal ha ő a' maga hiv embereit el nem vesztette, és ha a' fregaton lévő Málta- és Nápolybeliek az ő szavának engedelmességek volna, fogságba nem esett volna ő. Nagyon dicsőízik az Anglusoknak eránta mutatott emberségekkel.

Colbert néhai igen híres financialis minister sok szép méneseket állított fel Fr. Országban, a' melyek nemcsak a' Fr. ármádia számára elegendő lovakat szolgáltatottak, hanem e' mellett minden esztendőben nagy summa pénz ment bé azokból a' Státus kasszájába. Csak hamar a' revolutio kezdete után a' földmiveseknek adattattak a' mén lovak, oly feltétel mellett, hogy vegyék azoknak hasznokat addig, míg a' Respublikának azokra szükségek lenne. Azomban se posztó, se pénz, a' mén lovak is el döglettek, a' ménesek is el fogytak, úgy annyira, hogy esztendőnként 20 millió lívert

fizet a' Fr. Respublika a' külföldieknek lovakért. Ezen héjanoslágnak ki pótolására azt javasolta a' Directorium az 500 Tanatsának, hogy a' jelenvaló környül állások közt igen hasznos volna a' Respublika költségen meneseket fel allítani, ne hogy végtére szükséget lalson a' Fr. kavalleria és ártilleria.

Nagy Britannia.

A' Parlamentum' öszve gyűllését Octobernek 23-ik napjára halasztotta az Angliai Fels. Király. — Minekutánna minden környülállásokból eszrevette volna azt a' Londoni fő Kormányzék, hogy nem másuva, hanem egyenesen a' Napkeleti Indiára menni igyekezzen Bonaparte fő Vezér: minden figyelmetelőségét arra fordította, miként lehetne a' Fr. Directorium ebbéli plánumát hejábavalóvá tenni. A' Bombayi Aprilis 15-ikén költ és már Londonba meg érkezett levélek azt beszélik, hogy egy darab időtől fogva számos hajókat vásárlottak a' Francziák a' veres tengeren, a' mellyekkel tudniillik szállító hajók gyanánt élhessenek. — Egy Indiai vad herczeg *Z. m. un Shah* is kemény hadi készüléteket tétet a' védelemért Anglusokhoz folyamodott *Rohillasok* és *Maratták* vagy *Muratták* ellen. Elégge biztattyá ugyan *Tippo Saib* maga baratságával a' Madrasban lévő Anglus kormányozót, és tagadja, hogy ő a' nevezett vad herczegnek Hindostanba lett bé utésekor segítségere lett volna; de senki hitelt nem adhat az ő tsalárd hittegetésének.

Mindazáltal még mostanában is hat napkeleti Indiai gazdag kereskedő hajók érkeztek meg Londonba, a' mellyek 10947 hordó salétromot, 716 hordó fekete borst; 100 bál pamukot, 5489. átalag nádmézet, 937 láda indigót; ezen kívül sok elefan tsontot, áloest, Columbo gyökeret, boraxot, arrakot, gummit, gyömbert, Chinai porcellant, és több eifélet hoztak a' Londoni Indiai kereskedő Társaságnak. Nem sokára ismét 33 rakott hajók várattatnak azok után.

Az *Irlándi* leg későbbi levelek szerént, sokkal nagyobb hafzna lön a' rebellisekkel való gyenge bánásnak, mint sem el-ínte gondolták a' *Dublini* hiv lakosok, azért is köz akarattal háládó levelet küldöttek Lord Cornvallisnak, nagyon megköszönvén nékie a' Hazájok eránt mutatott nagy érdemeit. Ellenben nemtsak nem ditsiri, hanem inkább rágalmazza ezen rebellisekkel való gyenge bánást az Irlándiai Párlamentumnak oppositionális része, holott ha hamarabb oda küldetett volna a' nevezett Lord, 20—25 ezer emberrel kevesebb vesztette volna el az életét.

A' *Sensible* nevü fregaton Anglusok által el fogattatott *Baraguey d'Hilliers* Fr. Generalis olly fel tétel mellet bősáttatott vissza hazájába, hogy addig, mig törvényesen fel nem tseréltetik; ne szolgáljon fegyverével Anglia ellen. Ez a' hires Generalis 35 éfztendős, 6 lábni és két izni ifjú, 's martialis tekintetü, de a' mellett emberséges, nyájás, és örömeft beszélgető embernek lenni mondatik. Maga azt beszéllte, hogy ő Bonaparte fő vezér után két nappal késöbben indult ki *Malta* alól, és hogy a' Directoriumhoz intezett irásokon kívül, a' mellyeket ő a' csata alatt a' tengerbe vettetett, semmi betses jófzág nem völt a' *Sensible* fregaton. Angliából lett ki utazásakor mindenütt nagy emberséggel fogadtatott, és a' hol meg állapodott sok ember ment a' nézésére.

Német Ország.

A' Rastadti Congressuson lévő Imperialis Deputatiónak azon jegyzésire, a' mellyeket Gr. *Metternich* Cs. tellyes hatalmú Minister a' Fr. deputatusoknak által adatott, illyetén értelmü választ küldöttek Augufus 13-ik napján az utólsóbbak:

„Vették a' Francia Respublikának alól irt tellyes hatalmú követjei a' Német Deputatiónak azon jegyzéseit, a' mellyeket Gr. *Metternich* Cs. tellyes hatalmú Minister, Thermidornak 23-dik (Augufusnak 10-ik) napján velek közlött.,,

„A' midőn a' Német Deputatio feltételeinek igalságos voltát az alább irtak meg esmérík, ugyan akkor el nem titkolhatták azon kedvetlen érzekenységet, a' mellyet sok tekintetre nézve okozott benne a' Német Deputatiónak ezen válaszdása, mivel sem az ő igalságos várakozásoknak, sem a' Német Birodalom biztosainak bölts által látasokról való képzelődéseiknek m g nem feleltek. Igen sajnólsan nyilatkoztathatnák ki önnön magokat, de tartozkodniok kelletik azon érzekenységeknek ki mutatásától, a' mellyet ezen írásnak olvasása benne okozott, mellyben a' 19-ik Juliusi Jegyzéseknek 3-ik cikkelyéről újokban emlékezet tétődik. — Ki gondolta volna, hogy 20 napokig tartott szoros visgalodásaik, és egymással való tanátskozásaik után is halasztani fognák magok ki nyilatkoztatását, és azon Jegyzésnek sarkalatos és meg határozott cikkelyét, melly épen meg nem változtatódhatik, halgatással fognák el mellőzni.“

„Ideje, hogy a' dolgoknak ilyen minémüsége meg szünnyön, és az illetén kétséges halogatásoknak határ szabattásék. — Békekséget kíván a' Fr. Kórmányfzék, és az ez eránt való jó indulatjáról leg kisebb kétség sem lehet; de az ahöz való juthatasért mindent, a' mit jó akarattal várni lehetett, ki meritett. Azok az utolsó feltételek, a' mellyeket annak nevében tettek az alább irtak, valóságos cikkelyei azon békekségnek; következésképen sem a' tanátskozásra, sem a' bekekség, dolog valógatására nintsen több oka; szükség a' Deputatiónak magát meg határozni. Maga magától kérdezkedődjön, támaszkodjon indulatjának egyenes vóltara, 's azonnal tapasztálni fogja, mit kellyen választani. — Jól meg fontollya, hogy a' Birodalomnak semmi némü esetben hafznara nem lehetnének további halogatásai 's maga vonogatásai, és hogy köz akarattal jóvá fogja hagyni Német Ország azon meg határozást, a' melly által el fordittanak rólla a' háborúnak tsapásai.“

„Mivel az 1-ső Thermidori (19-ik Juliusi), és

4-ik Mészidori (22-ik Juniusi) Jegyzéseiknek mivől-
 tatól épea el nem alhatnak a' Fr. Republikának
 biztos minísterjei; minden azokban lévő cikkelyek-
 re egyenes és meg határozott választ kívánnak a'
 Német Országí Deputatiótól, mellyet el is fognak
 várni. *R. stadtpan Thermidornak 26-ik (Augustus-
 nak 13-ik) napján, a' Fr. Republikának 6-ik esz-
 tend-jében.* — Bonnier és Jean Debry. — Ugy hal-
 latik, hogy az itten lévő Prussziai követek egy
 promemoriát küldötte nek volna a' nevezett Fran-
 czia minístereknek, mellynek mit t légyen a' fog-
 lalattya, még skkorig kevesen tudják.

A' Sax-Gothai astronomicus Congressusra kül-
 detett Párisi nagy Tudós *Lalande* polgar, *See-
 burgba* (a' hol t. i. ez a' Congressus tartatik) lett
 érkezése után mingyárt arról kezdett az oda gyúlt
 Német tudós Mathematicusokkal tanátskozni, mi-
 kent kellene a' Francia mértéket a' Quadransnak
 30 millióni részét Európában, vagy leg alabb, a'
 Fr. Republikával frígyes, és neutrális tartomá-
 nyokban bé venni, 's közönségessé tenni? Ezen
 említett Congressusra Berlinből Prof. *Bode*; Göt-
 tingából Prof. *Seyffer*; Hálából Prof. *Klüger*, *Pi-
 stor* és *Gilbert*; Dresdából *Köhler*; Mecklenburg-
 ből *Hahn* urak; másunnan más nevezetes embe-
 rek küldettek.

Helvécziái Respublika.

Az eddig *Arauban* volt Nemzeti Gyülésnek
 két Tanátsa, a' voksoknak többsége mellett, Au-
 gustus 7-ik napján meg határozta, hogy ennekü-
 tána *Lucernába* tartalsanak a' fő Kormányfék-
 nek gyüllései, nem tsak azért, hogy ottan tágas
 és szép közönséges epületek vagynak, hanem ki-
 váltképen azon okra nézve, mivel az a' város tsak-
 nem a' közép pontján fekszik ezen Republikának.
 Mingyárt a' következett napon oda utazott *Ochs*
 Director, hogy szükséges rendeléseket tehessen a'
 Helvécziái törvényhozó Tanáts és Directorium

tagjainak bé fogadtatásokra. Az *Araui* polgárok-
nak, a' kik a' fő Kormányfűeknek további ott
maradását reménylettek, 's e' miatt sok költség-
be is verték magokat, éppen nem tettik ez a'
változás. Hét Helvétziai városok vóltak e' végre
candidaltatva, ugymint: *Lucerna*, *Berna*, *Arau*,
Tigurum, *Freyburg*, *Solothurn* és *Bázel*. Hatszor
voksolta az ifjabbik Tanáts, olly rendeléssel, hogy
minden voksoláskor hagyattalsék ki az a' város,
a' mellynek leg kevesebb voksa lejend. — Az első
voksoláskor, *Lucerna* 35; *Berna* 28; *Arau* 24;
Tigurum 13; *Freyburg* 8; *Solothurn* 6; *Basel* 3
voksolást nyertek. — A' 2-ik, 3-ik, 4-ik és 5-ik vok-
solásban hol erre, hol amarra ment több voksa.
A' 6-ik voksolásra *Lucerna* és *Berna* maradtak fel,
mellyekre midön ölzve fzedették vólna a' voksa,
Lucernára 61, *Bernára* pedig 57 voksa estek, kö-
vetkezésképen *Lucerna* tétetődött a' Helvétziai Res-
publikának fő városává.

A' Helvétziai Fő Kormányfűek tagjainak fize-
tések ekként vagyon meg hátároztatva. Egy Di-
rectornak 800; a' külső minisfernek 600; a' többinek
400; a' két Tanáts tagjainak egynek egynék 275; a'
General-Secretáriusnak 230 lajos arany ezstendei fi-
zetések. Sokan a' Tanáts tagjai közzül arra kö-
telezték magokat, hogy ok hivataljoknak első ez-
stendejében 25—30 lajos aranyat hagynak fizetések-
ből a' közönséges kasszában.

Helvétziának minden tartományai bé vették
már az új Constitútiót, ki vévén a' *Graubündenie-*
ket vagy *Grizokat*, a' kik még ekkorig sem egyez-
hettek meg egymás közt annak bé- vagy bé nem
vételében, és egyik része a' Helvetusokkal való
egyesülést sürgeti, a' másik rész pedig arra a' láb-
ra kívánja Házját állítatni, a' mellyen vólt a'
15 ik ízázadban, az az, hogy egy különös, és
senkitől se függő Respublikává formáltalsék; szá-
mosan taláztatnak a' lakosok közzül, a' kik a'
Fels. Auszriai Ház szelid birodalma ála kívánják
magokat adni. — A' Francia részre hajlóknak

sürgetésekre voksolásra ment a' dolog, a' mellyben sokkal kevesebb gyülekezetek voksoitak a' Helvétzia Respublikával való egyesülésre, mint ja' magános Respublikával való tételre, melly magok meg határozása a' Churban lévő Fr. követnek *Guiot* polgárnak nem tettvén, azt kívánnyá, hogy másodszori voksolásra mennyen a' dolog, addig pedig, mig ahoz fognának, üzettefsenek ki a' Helvétusoknak ellenségeik azon tartományból (f.).

Olasz Ország.

A' Római Respublikának *Circeo* nevezetű osztályában támadott contrarevolutiot még ekkoráig sem nyomhatták el az oda küldetett Fr. seregek, ambár néhány varasok külsőképen meg hódoltanak légyen is.

A' Cisalpina Respublika határain tapasztaltatott mozdulásokból semmi tsendefséget, nem lehet jövendőlni. A' Majlandi Directorium parancsolatjából, minden Cisalpinai erőlségek nevezetesen *Mantua*, *Peschiera*, *Ferrara* és *Pizzighe-tone* sok hadi munitióval, és tábori eleséggel töl-tettetnek meg; a' Respublikának ármadiája 30000 emberre szaporittatik, az ott lévő Fr. seregekhez

(f.) *Graubünderland* (*les Pais de Grisons*, *Rhætia*, *Respublica Grisonum*) azon szürke pántlikától és felső köntöstől vette nevezetét, melyeket ezen tartománynak lakosai első egyesülésekkor viseltenek. — Délre Médiolanummal és néhány Velentzei tartományokkal, napnyugotra és északra pedig a' Tirolisi és Helvétziai földel határosok — 1491-ik éftendőtől fogva egyenlő julsokkal és törvényekkel éltek a' Helvétziai szövetséges Cántonokkal. — Lakosai Catholicusok és Reformatusok, az utóbbak nagyobb számmal vagynak az elsőb-
beknél.

20000 ember küldtetik Fr. Országból; a' Helvecziában lévőknek a' száma 50000-re határozott meg. Nehány közönséges levelek 100000 szaporítják az egész Olasz országban öszve gyüllendő Fr. armádiát — Helvétziából 2000 ágyú húzó lovak várattatnak a' Cisalpinia Respublikába.

A' Bononiában és annak környékén eddig feküdt Fr. truppok, Augustus 9-ik napján hirtelen a' Római Respublika felé indultak, a' mellyben a' későbbi tudositások szerént nem hogy kevesednének, sőt inkább, mind jobbanjobban szaporodnak a' béketelenség, a' kik jó vallású Tarsaságúak nevezik magokat, és ugyan azért annál keményebben üldöztetik őket a' Fr. seregeknek kormányozói.

Afrikanak *Capo-Corno* nevű foka környékén, egy 5 Portugalliai linea hajóból és néhány fregatoból álló Anglus flotta vigyáz a' közép tengeren, kétség kívül a' Tuloni kikötő helyben készülő második flottának szeményelő tartására.

Batava Respublika.

A' nemzeti Kép-viselőknek a' gyülekezetek által lett ki választatások, és Kamarákra lett osztatások után, azon 15 fzemélyeknek laisziromát és neveiket, a' mellyek között a' végre hajtó Tanácsot, az ugy nevezett 5 Directorokat a' Constitutio szerént választani kellett, a' második Kamarához küldötte az első Kamara. Ez közzül, a' voksoknak többsége mellett, *van H. felt* Amsterdami: *Frans Emerin* Tholeni; *A. B. Hoedt* Grönin-gai; *van H. solte* Arnheimi; és *Montanus Hette-ma* Leuwardiai polgárok emeltettek Directorságra, a' kik e' folyó hólnapnak 16-ikan bé is avattattak hivatalyaikba. — Julius utolsó napján sok Sze-rentsét kívánt a' Frantzia Fő Kormányfőnek Hagában lévő követje által a' Batava Nemzet törvényhozó új Tanácsának.

Egy új plánum küldődött be az első Kamarának az eránt, mitsoda úton módon kellene azon

Respublika lakosainak jövedelmeiből, *don gratuit*, az az, önkényén való ajándék név alatt, a' Status kasszáját meg-tölteni; a' melly alkalmatossággal az is fenn forgott, hogy a' Posta állapotját jobb, hasznosabb, és állandóbb lábra kellene állítani.

Mi oka lett légyen a' 12-dik *Juniusi* Revolu-tiónak, világosan elő adta a' közelebb múlt pos-ta napon költ Magy. Kurirnak 16-ik darabja. De más okai is lehetnek annak, nevezetesen az a' to-mérdek költség, mellyet a' 22-ik Januariusi Revo-lutió után tettek azok, a' kik azóltától fogva a' kormányzékben ültenek. — A' hivatalyaikat Julius 28-ik. napján le tett 5. ministereknek [száma-dások szerént, tsak vendégeskedésre 90,000; a' Sta-tus rabjainak tartásokra 37809; a' Directorokra, ministerekre, és Commissariusokra 23025; a' Con-stitutio bé vételének alkalmatossággával Máius 19-ikén adott vendégségre 15049; egy más vendégség-re 7088; egy illuminatióra 3894; egy mesterséges tüzi játékokra 883; egy gála komédiára 1778; két bálra 700 forintokat vesztegettek az előbbi Con-ventnek tagjai. Ezek mellett még adósságot is tsi-náltak a' Respublika ravasará; p. o. *Vrede* és *Lange* Directorok Amsterdamban való rövid mu-latások alatt *Oesterling* hajadon leány vendég foga-dójában 2195; borra 1483; béres kotsira 964; Kö-médiába való billetekre 169 forintokat. — Még is mindazáltal még most is sok barátjai találkoznak azon előbbeni képviselőknek, *Daendels* Generált pe-dig, a' ki a' 12-ik Juniusi Revolu-tiónak első indító oka volt, gyűlölik és rágalmaznak.

Orosz Ország.

A' *Máltai* szigetnek *Bo naparté* által lett el vé-tetésétől fogva, felettébb láttatik a' Fényes Por-ta szorgalmatoskodni, és gyakorta való conferen-tiát tart a' *Reis-Effendi* a' Pétersburgi s' Londoni követekkel, a' kik a' Diván gyűléseiben is sok-

szor meg jelennek. Egy olly új dolog ez, a' mely seha meg eddig meg nem történt. — Petersburgban olly hir támadott, hogy az oda való Cs. udvarral szoros alliantzra lépett volna a' Fényes Porta, mellyben a' többek közt arra kötelezte magát, hogy minden Levantei kikötő helyeket bé zároltat a' Francia kereskedő hajók előtt. —

I. Pál Orosz Császár Ő Felsege illyetén foglaltató parantsolatot adatott ki uoſtanában: „Minekutánna tapasztaltuk volna, hogy a' Francziák még a' neutrális kikötő helyekben tartozkodó hajókon lévő Orosz portékákat is el szedték: mi is azt parantsollyuk, hogy minden Orosz kikötő helyekben lévő hajókon találtatandó Francia portékák vétetelisenek el, semmi tekintettel nem lévén a' hajóknak mivóltokra és birtokosaikra.,,

„Az Orosz Birodalomba kereskedni szokott külső nemzetbeli Kereskedők eránt minap ki adott szoros parantsolatját ekként tágitotta meg az Orosz Császár. 1) hogy az olly idegen nemzetbeli kereskedőnek, a' kinek azon várástól, avagy tartománybeli Fő kormánytól a' mellyből való, 2) vagy azon várasban vagy tartományban lévő Orosz követtől vagy Consultól jó recommendatiója fog lenni, ez után is szabad leszen az Orosz tartományba portékákat bé vinni, vagy onnan ki vinni.

Török Ország.

A' Római és Török Császárok, és a' Római Sz. Pápa védelmek alatt lévő Raguzai-Respublika, ezen vele közlött jótéteményért minden esztendőben bizonyos számú summa pénzt szokott az ötlet őltalmok alá yett Fejedelmeknek fizetni. — Nem régiben két Követeket küldvén e' végre Konstantzinapolyba, rendkívül való jó indulatját mutata erántok a' Fényes porta, és az eddig asztalokért adattatni szokott csekély fizetés helyett, egynek egynek 40 piaſtert rendelt naponként. Midőn audi-

entiára akartak volna a' Nagy Vezérhez menni, szokáson kívül egy 12 evező lapatú udvari Salopot küldött eleikbe, a' mellyen t. i. őket azon residentiának külső várasából *Pérából*, a' hol a' keresztény udvaroknak követjeik lakozni szoktak, által vitette, és hat czifra szerzámmal fel ékesített paripát, a' mellyeken a' Nagy Vezér palotájába mentenek, mind ő magok, mind azon követséghez tartozott személyek. Különös indulattal fogadta őket a' Nagy Vezér, és azzal biztatta, hogy továbbá is bátran támaszkodhatnak a Fényes Porta hathatós oltalmára. Hasonló biztatással vigasztalta őket a' Török Császár, és nemcsak magokat, hanem a' velek lévőketis gazdag kaftánokkal, és betses nyúfzt, 's hermelin bőrökkel ajándékozta meg a' bé vett szokás férent.

Bécs.

Mélt. Nyéki *Németh János* Kir. udvari Tanácsos Ur helyett Szék helyi *Majláth György* Palatinalis Itilő mester Urat a' Királyi ügyeknek Igazgatójává, a' Protonotáriusfágra emeltetett Kelemesi *Melczér László* Ur helyett pedig, Vizeki *Tallian Anzál* urat Cs. K. udvarnokot, és a' Közfégi Districtualis Törvényes Táblának Alsefsorát a' Kir. Törvényes Táblához Referens Alsefsornak tenni méltoztatott Fels. Urunk.

Egy darab időtől fogva itten tartozkodó, Erdély Ország, nevezetesen Kis-Sarmasi származású Oláh ifjú *Bellidon Tódor* egy olly alkotmányú hajó nemét talált fel, 's tsinált is kis formában, a' mellyel nemcsak ürehsen, hanem nagy teherrel is akármelly nagy folyó viz ellenébe, két 's három ember segítségével szabadosan lehet evezni. Ezen általa építetett kis hajó alkotmányának szoros meg vizsgálására, Báro *Lederer* udvari Titoknak Ur személyében egy Commissiót rendelt ő Felsege, a' kinek, és több uraságoknak jelenlétekben ezen hólnap 3-ikán, dél előtt, a' *Brigitta* nevezte-

tű sziget mellett folyó Duna vize ágában szerentsés próbát tévén a' fent nevezett Oláh ifjú, nagy megelégedést gerjesztett a' jelen volt nézőkben, és parantsolatot vett a' Commissárius Urtól, hogy a' Status költségén, hasonló alkotmányú nagyobb hajót készítsen.

Elegyes Dolgok.

A' Római Respublikától ujobban hat millió kemény tallért kívánnak a' Francziák, mellynek le fizetésére, a' pénznek ritkasága miatt, amaz egy átallyában elegendenek lenni jelentette magát. — A' Francia Koronának Prætendense, *XVIII. Lajos* nagy tsendefségben él *Mitauban* Curlandiának fő városában, — Nemtsak, semmi nemzetbeli idegen embernek bé nem szabad menni különös engedelem nélkül az Orosz Birodalomba, hanem ennekfelette, mindennek, a' ki *Május* kezdetétől fogva ott mulat, ki kell onnan takarodni, ki vévén az ollyatén ki költözött Frantziákat, a' kik passzult nyerne a' *XVIII. Lajos* Cancellariajából. A' Fr. Respublikához tartozó Korczirai szigetnek kormányozója, *General Rósa*, feleségül vette a' *Janninai* Török Basának a' leányát. (*Janna*, vagy *Jannina* Tefsaliának nagy és népes várasa.) — A' Cisalpina és Luckai Respublikák közt fenn forgó villongásnak el intezésére négy Fr. Commissáriusok küldettek *Lucka* várasába. — *Puisaye* Grófnak a' Chouánsok hires vezérjének és 36 emigráns Chouánsnak szép örökségeket ajándékozott az Angliai király *Canadában*, a' hová a' múlt *Julius* végén el is mentenek. — Pénzt és több szükséges eszközöket is adatott nékiek, hogy új Coloniát állithassanak ottan fel. — A' *Londini* tudositások szerént, az ujonnan fél állitatott hadi seregekkel egyetemben 30000 emberből áll most az Angliai armadia, a' mellynél 7 Feldmarsalok; 61 Generałok; 66 General-Lajtinántok; 67 General-Majorok 315 Obersterek; 644 Obrist-Lajtinántok; és 525 Majorok

vagynak. — E' folyó hónap' 5-ikén *Paris* körül uralkodott szörnyű égi háborúban az elő-fák tövéből ki szaggattattak, 's a' házaknak fedelei és kéményei le rontattak. — A' Gothai Altronomicus gyűlésre küldetett Berlieni tudós Altronomusnak *Bode* Ūrnak elzárta fizetését 300 tallérral szaporította meg a' Király. — *Herschel* Londoni altronomus ujjobban 2 drabantját találta fel az *Uranus* planetának. — *Wurm* igen tudós Német Országi Altronomus azt állítja, hogy ezen planetának 8 drabantjai légyének. — Azon musulmánt, a' ki *Serpacz*-ból a' pestist *Banyalyukaba* által vitte, hozzá tartózóival együtt házába tsukván a' lakosok, elevenen meg égették, de az által sem szüntethették meg a' döghalált. — Az egész Orosz Birodalomban nagy hadi készületek tétetődnek, a' mellyekből azt a' következést lehet ki húzni, hogy a' Pétersburgi Cs. Udvar nem sokáig fogja pihent szemekkel nézni a' Frantzia nemzetnek erőszakoskodásait. 500 ra tétetik azon Piemonti insurgenseknek a' szármok, a' kik a' Római Republikánál hadi szolgálatot vettek.

Tudósítások.

Tekintetes és Nemes Posony Vármegyében, Nagy Szombathi szabad Királyi város határjai mellett fekvő Nemes Zavar helységben helyhezettett, néhai ugyan Nagy-Szombathi Tisztelendő P. Paulinusok' Curiaja, a' mostani tulajdonossa által a' jövő *October* hónapnak 2-dik napján Kótya-ve-tye által a' többet igérőnek el-fog-adattatni. Ezen Curialis Funduson jó Materialékból épült Ház, két szobából, egy konyhából, és egy Kamarából, elöll, és hátul, egy kilentz ölni hozfziaságu Irlából, azután ismét egy szobából, egy konyhából, és egy kamarából, végtére egy falas, és tserép zsindelekkel fődött nagy pajtából áll. Ezen Curialis Fundushoz tartozandó szántó földekből hetet özfivel, mellyekbe 186 Nagy-Szombathi mé-

ő mégyén; nyóltzat pedig Tavasfzival, mellyekbe 182 ugyan Nagy-Szombathi méröt lehet vetni, 's-mostanában szokás bé-vetni, és ugyan *hetet* ugarnak hagyni. Ugyan ezen Curiális Fundushoz tartoznak még három kertetskék, és egy kender-föld is, azok 16 ez pedig 5 Nagy-Szombathi mérő nagyságúak. Ezen Fundushoz vannak még három rétek is, melyeken két öni széles, és tíz öni hosszú kazal szénát lehet takarítani. Két zsellérek is tartoznak ide, kik különösen 26 gyalog robotokát szolgálni kötelesek. Ha kinek ezen Curiális Fundus örökösse valő, és minden hasznaival leendő meg-vételére kedve volna: téfsék annak a' fent nevezett napon reggel 9. órakor, ugyan ezen Curiában meg-jelenni, a' ki pedig előre még többet tudni akarna, jelentse magát Nagy-Szombathban lakozó tulajdonosnál.

Pesten lakozott néhai *Fékesházy György* Úr, bővséggel hagyott meg maradott Özvegyének azon gyógyító szerből, mellyet ő a' dögteletes nyavalyákban lévő marháknak gyógyításokra talált, és közlött a' Magy. Publicummal. Mostan, említett Özvegye lakását meg változtatván, lakik a' Vármegye Háza uszájában a' Hértzeg *Grassalkovics Antal* kisebb házában, holott minden órában bőven lehet azon említett gyógyító szerből találni, mind kisebb, mind nagyobb mértékben. Latjának az árra 12 krajtzár; fontjának pedig 4 forint 30 kr. — Az azzal való bánátt mind szóval, mind írásban közölheti az áruló a' vevőkkel.

Hogy szükségünk vagyon egy olyan Magyar könyvre melyben a' Ker. Vallás Igazsági oly világosan elő adódnak, és meg erősítődjenek, hogy a' köz emberek is, és a' nagyobbatska gyermekek is könnyen fel vehessék 's meg érthessék: úgy gondolom, hogy senki nintsen a' ki azt velem együtt meg nem esmerné.

Jelentem azért, hogy én igyekeztem ilyen köny-

vet készíteni, már nyomtatás alá is adtam illyen titulus alatt; *A' Természeti és Keresztény Vallás*. Miképpen fog az meg felelni a' fel tett tételnek, azt a' Publicum fogja még itélni.

Ugy tartom mindazáltal, hogy ezen munkámról előre is illendő jelentésbe tenni a' következőket:

1. Hogy én abban nem követtem az Oskolai mesterséges és meg előzővel egyez rendet. hanem csak úgy mentem elébb-elébb, a' mint magok az igazságok vittek a' leg természetibb módon.

2. Minden oskolai vagy Sz. Írásbéli nyomtatott szókat (*terminusokat*) ki hagytam, és csak olyan bevezetssel adtam elő mindent, a' minémüvel szoktunk élni közönségesen. De fel jegyeztem azt is, hogy miképpen szokta ezt vagy amazt ki mondani a' Sz. Írás is.

3. Ki hagytam némely olyan materiákatis, a' mellyek ki hagyhatók a' Ker. Vallás tanításában, annak minden tsorbasága nélkül.

4. Nem elegyítettem belé semmi féle Vallásbéli villongást: azonn kívül, hogy a' *Naturisták*, *Sociniánusok*, és némely újabb *Tudosok* ellen, oltalmazom a' Ker. Vallásnak azokat a' fundamentomos Igazságit, a' mellyeket azok leg inkább ostromlani szokták.

5.) Azonn igyekeztem, hogy a' könyv a' leg együgyűbb köz emberek előtt is érthető legyen ugyan: de a' tanultabbaknak se legyen tellyeséggel unalom.

Mikor, hol, és mennyin lehet azt meg szerezni; egy következő Jelentésben annak idejében hurrül fogom adni. *Irtam Debretzenben Aug. 17-ik napján 1798-dik esztendőben.*

Szikszaik György
Prédikátor.

A' *Magy. Kurir* 16-ik szám alatt költ darabjának 255-ik lapján, a' 14-ik sorban *Ros György* helyett *Rósa Györgyöt* kell olvasni.